A°. 1840. N°. 9.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG, 20 JANUARIJ.

Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, —

Ontvangen hebbende eene circulaire van den Heer Staatsraad, Gouverneur van Zuid-Holland, van den 30 December 1839, (*Provinciaal-Blad* N°. 126);

Hebben gemeend, de Ingezetenen dezer Stad te moeten waarschuwen voor zekere kwade praktijken, welke ten aanzien van het opkoopen van oude zilveren werken plaats hebben, hierin bestaande, dat sommige personen rondgaan, om die zilveren werken op te koopen, waarvoor zij niet betalen de geldswaarde, welke het oude zilver als metaal naar deszelfs gehalte geacht wordt te bezitten, maar waarvoor zij een gelijk gewigt van muntstukken van 25 Cents aan de verkoopers toewegen; door welke handelwijze aan de laatstgenoemden een belangrijk nadeel wordt toegebragt.

Leyden, den 13den Januarij 1840.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. G. de Mey.
Ter ordonnantie van dezelve,
v. Puttkammer.

NEDERLANDEN.

Leyden, 19 Januarij.

Heden is alhier op de gebruikelijke wijze gevierd geworden, de 44ste verjaardag van H. K. K. H. Mevrouw de Prinses *van Oranje*.

— Men meldt uit 's Gravenhage, van den 17 Januarij:

Naar men verneemt, heeft het voorstel, hetwelk door vijf leden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is aangeboden en betrekking heeft tot de wijziging onzer Staatsregeling, over het algemeen, bij het onderzoek in de afdeelingen, weinig bijval gevonden. Wat de zaak zelve betreft, beschouwde men het zeer doelmatig en aannemelijk, maar men merkte het voorstel aan als zoozeer afwijkende van den regel, die bij de behandeling der wetsontwerpen steeds gevolgd is, en bij de grondwet en het reglement der Kamer wordt voorgeschreven, dat men het voor onaannemelijk hield. Daarbij kwam, dat men vreesde, dat de houding, welke de Kamer alsnu zou aannemen, door de voordragten, welke van Regeringswege waren aangeboden, zelfs niet te onderzoeken, niet alleen strijdig was met de voorschriften der grondwet, volgens welke alle voorstellen van Regeringswege, hoe onaannemelijk ook, behooren te worden onderzocht, maar dat tevens de Kamer daardoor de Regering buiten de mogelijkheid stellen zou, een anderen weg in te slaan en nieuwe voordragten te doen. Men hoopte nog altijd, dat, wanneer de Regering zal inzien, dat de groote meerderheid der Kamer meer afdoende wijzigingen in de grondwet verlangde, zij aan dien algemeenen wensch gevolg zou geven. Het is op alle deze gronden, dat verre de grootste meerderheid der Kamer zich tegen de aanneming van het voorstel heeft verklaard, en de voorstellers van de verdere behandeling daarvan hebben afgezien. Dientengevolge zijn de afdeelingen heden vergaderd en hebben zij een aanvang gemaakt met het onderzoek van de ontwerpen van wet betrekkelijk de herziening der grondwet, welke van Regeringswege aan de Kamer zijn aangeboden.

Naar men verneemt, heeft verre de grootste meerderheid der Kamer die ontwerpen voor onvoldoende gehouden, haar innig leedwezen betuigd, dat de Regering geene meerdere wijzigingen had aangeboden [illegible] komen, enz.

Zij heeft al het onaannemelijke der voordragt betoogd, en den wensch geuit, dat de Regering alsnog tot eene meer afdoende herziening der grondwet zou besluiten en zoo spoedig mogelijk daarvan de voorstellen aan de Kamer zou aanbieden. Eindelijk heeft men daarbij aangetoond, dat, naar de in 1831 gegeven belofte, men betere ontwerpen van Regeringswege had mogen te gemoet zien. Men drukte daarbij den wensch uit, dat de Regering alsnog aan het verlangen der Kamer zou voldoen, ten einde de leden zelven niet in de noodzakelijkheid gebragt wierden, om (gelijk daartoe het voornemen bestaat) het initiatief te nemen en eene gewijzigde voordragt der grondwet aan de Kamer aan te bieden. Men voegt er bij, dat, indien vroeg of laat de Kamer daartoe zou moeten overgaan, zoodanig project door een groot aantal leden zou worden gedaan.

Morgen zullen de afdeelingen het onderzoek over de voorgedragen wetsontwerpen voortzetten.

— *Van den* 18 *Januarij*. Heden hebben de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal derzelver beraadslagingen over het aangelegen onderwerp der grondwet voortgezet en zullen aanstaanden Maandag dezen arbeid vervolgen.

Aanstaanden Maandag ten 2 ure zal de Tweede Kamer eene zitting houden. Volgens sommigen zou daarin door de centrale afdeeling verslag worden gedaan op het ontwerp van wet betrekkelijk den vrijdom van lasten ter zake van landverbeteringen en landontginningen, weswege in den loop der aanstaande week de beraadslagingen zullen worden gehouden.

Voorts verneemt men, dat men zich tegenwoordig bij het Gouvernement bezig houdt met het opmaken der antwoorden op de bedenkingen, welke in de afdeelingen der Kamer gemaakt zijn, ten aanzien van het ontwerp tot wederinvoering van eene belasting op de runderen, paarden en schapen, ten behoeve van het fonds van den Landbouw. Ook over dit ontwerp kunnen de beraadslagingen eerlang te gemoet gezien worden.

— *Van den* 19 *Januarij*. Het schijnt nog zoo zeker niet, dat in de morgen te houden zitting van de Tweede Kamer, reeds het verslag der centrale afdeeling zal uitgebragt worden, ten aanzien van het ontwerp nopens de landverbeteringen. Veeleer houdt men het er voor, dat de vergadering voornamelijk is belegd geworden, om een zeer opmerkelijk adres te ontvangen, dat door landbouwers te Groningen is onderteekend en waarin met krachtige en onbewimpelde taal op eene afdoende herziening der grondwet wordt aangedrongen. De inhoud van dit adres wordt door een ieder, die in de gelegenheid geweest is het te lezen, ten hoogste geprezen.

— Naar men verzekert moet er in de meeste afdeelingen van de Kamer bij het onderzoek van de ontwerpen van wet, betrekkelijk de herziening der staatsregeling, op aangedrongen zijn, dat, alvorens men tot de vaststelling der wezenlijke en noodzakelijke veranderingen in de grondwet zou overgaan, [illegible] Regeringswege eene wet wierd aangeboden, waarbij het Hertogdom Limburg een deel des Rijks verklaard wierd, en het met Belgie gesloten vredesverdrag, voor zoo veel het grondgebied betreft, als het ware wettig wierd bekrachtigd. Men vermeende dat de Regering alsdan het Hertogdom op eene grondwettige wijze zou kunnen organiseren, hetzelve deszelfs Vertegenwoordigers zou kunnen benoemen en deze alzoo zouden kunnen geroepen worden tot de vaststelling der staatsregeling, waaronder ook dat Hertogdom zal leven. Men meende, dat dit regtvaardig en staatkundig zou zijn, daar het anders den schijn zou hebben, als of Limburg als een wingewest wierd behandeld, waarover naar goedvinden en willekeur kon worden beschikt, zonder dat zijne ingezetenen zelfs in hunne belangen zouden worden gehoord.

Overigens moet het onderzoek van de ontwerpen tot wijziging der grondwet, het overtuigendst bewijs opleveren, dat de Tweede Kamer steeds door de grootste Vaderlandsliefde wordt bezield, en een gematigd, mild en vrijzinnig stelsel, door verre de groote meerderheid der Volksvertegenwoordigers wordt voorgestaan.

— In de *Staats-Courant* van den 17den dezer treft men het verslag aan over den staat der gewassen en van het vee, met betrekking tot de levensmiddelen in Zuid-Holland, over de drie laatste maanden van het jaar 1839. Wij nemen uit hetzelve het volgende over:

De winter-tarwe is goed uitgevallen, zoowel in kwaliteit als kwantiteit, valt over het algemeen mede met het dorschen, en levert van 20 tot 25 mudden per bunder op; alleen in de Beijerlanden, lande van Strijen en het eiland Dordrecht is de opbrengst niet meer dan redelijk. Dezelve heeft ook veel en blank stroo opgeleverd. De zomer-tarwe heeft maar matig opgebragt, doch de kwaliteit mede goed.

Daar het weder zeer gunstig was om de landerijen te bewerken en te bezaaijen, is er over het geheel veel winter-tarwe uitgezaaid en staat dezelve zeer goed te veld. In de landen van Gorinchem, van Arkel en Leerdam klaagt men over de vele slakken, als een gevolg van het zachte en natte weder. De prijs was steeds hoog.

De rogge heeft mede veel en goed graan opgebragt, van 25 tot 30 mudden per bunder, en de korrel is zwaar en blank en heeft ook veel stroo gegeven. De nu gezaaide staat bijzonder goed te veld. Alleen worden sommige stukken geplaagd door de slakken.

De erwten zijn van alle gewassen het minst gunstig uitgevallen; de blauwen zijn nog het best geslaagd; ook is de kwaliteit zeer gering door schot en wormsteek, veroorzaakt door het natte weder.

De aardappelen zijn zeer ongelijk uitgevallen. In sommige streken klaagt men over geringe uitkomst, en op andere plaatsen had men eene ruime opbrengst, van 150 tot 200 mudden per bunder. De qualiteit over het algemeen was goed; dan uithoofde van den grooten aftrek in het najaar en de voordeelige prijzen, welke men alstoen konde bedingen, is de voorraad minder dan gewoonlijk. De prijzen van *f* 1.70 à *f* 1.80 per mud.

De graslanden hebben tot zeer laat veel gras opgeleverd, en, door het gunstige weder begunstigd, heeft het vee zeer laat in het saizoen buiten geloopen, waardoor, en alzoo er buitendien genoegzaam hooi was gewonnen, (hoezeer het nahooi wel wat geleden had door de najaars-regens), de prijs niet hoog is.

In Rhijnland lijdt het hoornvee nog altijd aan de longziekte en aan de gevolgen der tongblaar; het gezonde vee heeft veel zuivel gegeven; het vette vee was duur in prijs.

In Delfland en het Westland is hetzelve over het algemeen in goeden staat, voor zoo verre die van de ziekte niet zijn aangetast geweest, want [illegible]

In den Albiasserwaard, lande van Vianen, van Gorinchem en Leerdam, is de longziekte zeer veel verminderd, de tongblaar heerscht aldaar nog en veroorzaakt op de stallen meer voetzeer. Het vee is aldaar ook zeer duur.

In de Beijerlanden, lande van Strijen en het eiland Dordrecht, blijft de longziekte in sommige gemeenten nog voortduren, evenwel in geen ergen graad; ook blijft de tongblaar of het mondzeer der runderen nog bestaan, doch zonder schadelijke gevolgen. Het vee was goed gegroeid en tegen hooge prijzen verkocht.

Op Voorne en Putten en het eiland Rozenburg, schijnt het hoornvee thans gezond te zijn; slechts zeer enkele beesten worden hier en daar opgegeven als gestorven aan de longziekte, zoodat men zich vleit met eene geheele verdrijving dier plaag.

Op [illegible]eede en Flakkee, blijven nog enkele gevallen van longziekte onder het rundvee heerschen en hoewel deze ziekte steeds langzaam afnemende is, zoo sterven er nog al van tijd tot tijd eenige runderen aan dezelve. In de maand November is de tongblaar of het mondzeer algemeen op de stallen uitgebroken, doch zijn daaraan geen beesten gestorven. Deze ziekte loopt gemeenlijk binnen 6 à 7 dagen af.

In Schieland, de Krimpener en Zwijndrechtsche waarden en lande van IJsselmonde, is gelukkig de longziekte van niet veel aanbelang en loopt ten einde, zoo men hoopt. Ook is dezelve aldaar niet erg geweest.

Hoezeer men in die streken alwaar de longziekte het ergste geheerscht en zoo vele slagtoffers heeft gemaakt, minder boter gemaakt heeft, is er over het algemeen veel en goede boter gemaakt en tot hooge prijzen afgezet.

Even zoo is het met de kaas geweest, welke veel is gemaakt en voor goede prijzen verkocht, zoo wel de Leidsche of komijne kaas als de zoetemelksche of Stolwijksche.

In Delfland en het Westland zijn de schapen in geen gunstigen staat en en veel ongans. In Rhijnland daarentegen zijn dezelven over het algemeen gezond gebleven en waren vrij hoog in prijs; zoo ook de wol.

Op Voorne en Putten zijn dezelven welvarende.

De varkens zijn gezond gebleven en waren goed gegroeid; het spek was duur in den slagttijd, van 30 à 40 cents het Nederlandsch pond, zijn nog in het gewoon aantal voorhanden.

Men meldt uit den Albiasserwaard, lande van Gorinchem, van Vianen en Leerdam, dat de moutwijn- of jenever-stokerijen van aardappelen meest stil staan, vermits de prijs der aardappelen te hoog is om met voordeel te kunnen stoken.

Uit den lande van Voorne en Putten, de Beijerlanden, lande van Strijen en het eiland Dordrecht, Goedereede en Overflakkee, dat het gunstige najaarsweder den bouwlieden heeft vergund, de landerijen naar behooren en naar den eisch te bebouwen en te bezaaijen, en dat het gezaaide gezegend opkomt en het vooruitzigt voordeelig is; en de landman dus alle reden heeft, na den voordeeligen oogst van meest alle gewassen in 1839, met uitzondering der meekrap en der erwten, welke slechts gering waren, om dankbaar te zijn. — Het koolzaad staat ook goed te veld.

— Naar men verneemt, zal op Vrijdag den 21 Februarij aanstaanden, aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, ten dienste van den Rhijnspoorweg van Amsterdam naar Arnhem worden aanbesteed, het leveren van 3000 tonnen gewigt ijzeren spoorregels of rails, en 72 tonnen houtschroeven, in massa of bij perceelen; alsmede van [illegible] stuks strekhouten, benevens 48,000 stuks dwarsleggers, mede ten dienste van gemelden spoorweg.

— Te 's Gravenhage wordt eene Maatschappij opgerigt, onder den titel van: *Maatschappij voor de verfraaijing en verbetering der gebouwen, straten en wegen in Nederland*; hebbende hoofdzakelijk ten doel:

1°. Om onze steile, gevaarlijke, kostbare en zoo veel plaats verliezende daken te vervangen door vlakke of flaauw hellende, fraaije, gemakkelijke, goedkoope en voor minder prijs eene bewoonbare verdieping meer gevende daken.

2°. Om onze vochtige, hobbelige en steeds reparatie behoevende straten te vervangen door drooge, voor alle vocht ondoordringbare, effene, zelfs de zwaarste vrachten bestaanbare en nimmer reparatie behoevende straten, van geprepareerde en daardoor tegen alle bederf bestaande houten blokken.

3°. Om onze fraaije, effen, doch zwaartrekkende, en vooral zoo veel onderhoud vorderende klinkerwegen zoodanig te modifiëren, dat dezelve voortaan aan geene of onbeduidende reparatie onderhevig zijn, en bovendien de rijtuigen zoo zacht en zoo gemakkelijk doen voortrollen, dat die, waar thans drie of vier paarden voor noodig zijn, met meer spoed door een enkel paard zullen kunnen worden voortgetrokken.

Er wordt tot het vervaardigen van bovengenoemde daken, straten en wegen, niets dan bekende inlandsche materialen, en dus *geen asphalte*, gebezigd.

— Naar men verzekert, zouden er ontwerpen bestaan, om in het volgende jaar de verfraaijingen in het Haagsche Bosch voort te zetten en den schoonen aanleg aldaar uit te breiden.

— In het *Algemeen Handelsblad* van den 18den dezer leest men:

Naar men verneemt, zoude Zijne Maj. de Koning van Hanover, op Hoogstdeszelfs reis naar Londen, ter bijwoning der huwelijksplegtigheid van de Koningin *Victoria*, voornemens zijn, den weg over ons land te nemen, en zich welligt eene korte poos te 's Gravenhage op te houden.

— Uit Rotterdam wordt van den 17 Januarij gemeld:

Naar men vermeent, is aan de policie kenbaar gemaakt de omloop van valsche gouden tien guldenstukken; dezelve zijn echter duidelijk te onderscheiden van de echten, doordien dezelven iets grooter en dikker zijn, en bovendien aanmerkelijk verschillen in de wigt; ook de stempel schijnt niet met zorg te zijn vervaardigd, althans én karakters én effigie dragen het kenmerk van eene ongeoefende hand.

— Uit Dordrecht meldt men van den 17 Januarij:

Ten gevolge van den aanhoudenden dooi beginnen de schietschouwen aan het veer van Papendrecht door het ijs te vallen, en bespeurt men heden, bij eb en vloed, aan het beneden-einde dezer stad, min of meer verzetting in het ijs. Overigens blijft het, zoo voor deze stad als in den Noord en in de Kil nog vast zitten; ook is achter dit eiland steeds veel drijf-ijs, waardoor de van Breda komende diligence heden morgen nog drie uren tot den overtogt van den Moerdijk naar Willemsdorp noodig heeft gehad.

— Uit Utrecht meldt men van den 16 Januarij:

Het water in de Lek staat 2 el 75 duim onder peil, is in de laatste 24 uren gevallen 23 duim. Volgens berigt van Culenborg en Wijk, zoude voor de beide steden schoon water zijn, zoodanig, dat men, als naar gewoonte, overvaart, dewijl van hier naar Culenburg en boven Culemburg tot onder Wijk de rivier overal vast zit.

— Uit Nijmegen schrijft men van den 15 Januarij:

Het drijfijs op onze rivier is minder, hoewel nog menigvuldig. De overvaart is thans gemakkelijker, doch was zeer moeijelijk, hoewel de gemeenschap met de overzijde, door de zorg van de ijverige en ervaren veerlieden, steeds geregeld is onderhouden.

Op de rivier de Beneden-Rijn heeft zich sedert onze laatste het ijs bijna allerwege vastgezet: ll. Dingsdag avond bij Wageningen, en den volgenden morgen ten 7 ure bij Arnhem, waarna hetzelve is aangedreven tot aan Pannerden. Op de Boven-Rijn is het ijs overal nog drijvende. De rivier de Maas heeft zich overal gezet, hier en daar een vak open latende.

— Te Nijmegen zijn in het afgeloopen jaar geboren 307 kinderen van het mannelijke en 365 van het vrouwelijke geslacht, te zamen 672. Overleden 276 personen van het mannelijke, en 267 van het vrouwelijke geslacht, te zamen 543, dus meer geboren dan overleden 129. Onder de overledenen bereikten 50 personen den ouderdom van 80 tot 90, en 11 dien van 90 tot 100 jaren. Gehuwd zijn er [illegible] paren.

— Sedert de openstelling der vaart naar België, zijn aan het kantoor van in- en uitklaring alhier, derwaarts geexpedieerd, 821 schepen, waarvan 613 onder Nederlandsche en 208 onder Belgische vlag; en van daar ingekomen: 691 schepen, waarvan 488 onder Nederlandsche en 203 onder Belgische vlag, te zamen 1512 schepen, waarvan 1101 onder Nederlandsche en 411 onder Belgische vlag; terwijl dit aantal, met bijvoeging van alle de in- en uitgevaren vischsloepen, pontjagers en schokkerschepen, een totaal heeft bedragen van 4341 schepen, allen te zamen inhoudende aan scheepsruimte 170,015 binnentonnen.

A M E R I K A.

Men heeft berigten uit Canada tot het midden van December, welke melden, dat de Gouverneur-Generaal de zitting van het gewestelijk Parlement van Opper-Canada met eene redevoering geopend had, waarin hij het besluit van de Engelsche Regering in het Moederland had bekend gemaakt, dat de beide Canada's voortaan onder één bestuur zouden vereenigd worden.

— Uit Texas meldt men, dat de betrekkingen tusschen dien nieuwen Staat en de Vereenigde Staten en Engeland op eenen zeer goeden voet stonden. Het krijgswezen van denzelven was zeer veel verbeterd, de vloot zou weldra in goede orde zijn. De stad Matamoras, op Mexikaansch grondgebied gelegen, was door die van Texas ingenomen.

— De jongste tijdingen uit de West-Indische kolonien luiden over het algemeen iets gunstiger, omtrent de Negers. Zij betoonden meer werkzaamheid, naar het scheen, ten einde eenige gelden te verzamelen tegen het Kersfeest.

Op Jamaica schijnt steeds eene voldoende eensgezindheid tusschen den nieuwen Gouverneur en de Wetgevende Vergadering en kolonisten te bestaan.

— Te New-York had een hevige brand gewoed, welke een half millioen guldens aan schade veroorzaakt had.

T U R K IJ E.

Uit Konstantinopel schrijft men, dat in den Divan zeer hevige beraadslagingen plaats hadden gehad over het bekende Hatti-Scherif van den Sultan, en het gevolg geweest was, dat, door zamenwerking van *Chosrew*, *Reschid* en *Halil*-Pacha, besloten was om zich in het uitvoeren van het bevelschrift, vooreerst alleen tot de twee eerste punten te bepalen, welke de noodige waarborgen daarstellen voor het leven, de eer en de bezittingen der onderdanen, bij deze punten loopt, wanneer zij aangenomen worden, de magt der geestelijkheid het meest gevaar verminderd te zullen worden. De andere punten omtrent de gelijkmatige verdeeling en heffing der belastingen en de vaststelling van eene wet op de krijgsdienst zouden tot nader order worden uitgesteld.

P O R T U G A L.

Lissabon den 3 Januarij. Den 2den heeft H. M. de Koningin in persoon de Cortes geopend. De aanspraak, bij die gelegenheid door haar gehouden, wordt niet als zeer belangrijk beschouwd, doch het tafereel, dat zij omtrent den toestand des lands opgehangen heeft, heeft eenen onaangenamen indruk gemaakt en de schuldbrieven 2 pCt. doen dalen. In het begin van de troonrede merkt men het volgende op:

„De noodzakelijkheid, van verschillende maatregelen door de wetgevende magt daar te stellen, neemt dagelijks toe; en het zal, zonder uwe werkdadige en verlichte medewerking bezwaarlijk voor het land vallen, om zich op een behoorlijk standpunt te plaatsen, en die voordeelen te genieten, welke het vertegenwoordigend stelsel oplevert."

Verder komt nog in dezelve voor:

„Het doet mij leed, niet in staat te zijn, u te kunnen aankondigen, gelijk ik gewenscht had zulks te doen, dat er met Groot-Britannie een tractaat tot het te keer gaan van den barbaarschen handel in slaven gesloten is.

„De Regering van Hare Britsche Majesteit had van het Parlement eene wetgevende acte erlangd, om hare kruisers te magtigen tot het nemen, en hare regtbanken tot het voor goeden prijs verklaren van alle schepen, Portugesche vlag voerende en ten zuiden van de evenachts-lijn gevonden, onder verdenking van zich met den slavenhandel bezig te houden. Deze acte werd door een protest van den kant mijner Regering gevolgd. Eene overeenkomst, welke middelerwijl door den Gouverneur-Generaal van Angola met den bevelhebber der Britsche zeemagt tot wering van dien handel gesloten was, werd door Harer Britsche Majesteits Regering niet bekrachtigd.

„Het meer dan vijandelijk gedrag van eenen Britschen zee-officier jegens eenige Portugesche schepen in de zeeën van Angola, gedurende de maand September ll. — een gedrag, hetwelk geen uitwerksel dier wetgevende acte kon geweest zijn — noodzaakte mijn Gouvernement om oogenblikkelijk aan dat Harer Britsche Majesteit eene krachtdadige voorstelling tegen die beleediging te doen, in de hoop, dat het Gouvernement Harer Britsche Majesteit zich troosten zal, voor dezelve de verschuldigde voldoening te leveren.

„Eene andere quaestie is tusschen mijne Regering en die van Spanje ontstaan, betrekkelijk het regt van bezit op een eilandje aan den mond der Guardiana. Er zijn bevelen gegeven om eene topographische kaart der plaats te vervaardigen en het naauwkeurigste onderzoek omtrent het onderwerp te doen; zullende de uitslag van hetzelve ingeleverd worden aan een comitté, hetwelk door de beide Regeringen gezamenlijk benoemd zal worden, om het geschil te beslissen.

„Diplomatieke betrekkingen zijn gelukkiglijk hernieuwd tusschen mijne Regering en het Hof van den Haag. De onderhandelingen met den Heiligen Stoel duren voort; en ik hoop de beste eensgezindheid tusschen mijne Regering en het hoofd der kerk hersteld en aldus de scheuring weggenomen te zien, onder welke eenige voorstanders der usurpatie hunne enkel staatkundige doeleinden hebben pogen te vermommen."

Ten slotte heeft H. M. gezegd:

„Overeenkomstig den geest der staatsregeling des Rijks, zullen aan u de begrooting van de staats-uitgaven worden voorgelegd, mitsgaders de middelen, welke de onderscheidene takken van de openbare inkomsten aanbieden — zijnde ontlast van de bezwaren, die daarop tot dusverre rustten — *ten einde aan de verbindtenissen, zoowel binnen als buiten 's lands aangegaan, te voldoen.* Ik vlei mij dat de maatregel, welke aan u zal worden voorgelegd, voor de meer gepaste regeling van dezen gewigtigen tak der openbare dienst, al uwe aandacht zal boeijen, en krachtig zal bijdragen tot de betere inning van de staats-inkomsten, als ook tot het daarstellen van het noodzakelijk evenwigt tusschen de hulpbronnen en de lasten des Lands."

— Tot Zaakgelastigde bij het Hof te 's Gravenhage is de Legatie-Secretaris te Parijs, de heer *Barbosa*, benoemd.

— Men verwachtte te Lissabon eerstdaags, dat er voorstellen in de Cortes zouden gedaan worden tot betaling der rente van de buitenlandsche schuld.

S P A N J E.

De Nederlandsche Zaakgelastigde bij het Spaansche Hof, de Baron *van Grovestins*, is den 7 Januarij te Madrid aangekomen, en zou den volgenden dag zijne geloofsbrieven aan de Koningin overhandigen.

— Hoewel eene ziekte van *Cabrera* menigmaal gemeld en ook even zoo dikwijls tegengesproken is, zoo schijnt dezelve echter thans officieel bevestigd te worden, door de volgende

TELEGRAPHISCHE DEPÊCHE.

Bayonne, 12 *Januarij*.

Berigten uit Mas las Matas van den 7den dezer melden, dat *Cabrera* gedurig te Herbès ernstig ziek is, [illegible] maar men gelooft, dat hij in gevaar verkeert.

— Dit berigt heeft dan ook ten gevolge gehad, dat de tijding van zijnen dood te Parijs als zeker verspreid is, en de Spaansche effecten daardoor eenige percenten gerezen zijn.

— Men stelde zich te Madrid voor, binnen kort de tijding der inneming van Morella te zullen vernemen.

— Het Spaansche Gouvernement zou, volgens den Engelschen *Times*, door de Cortes eens en voor altijd gemagtigd zijn, om, des noodig, nieuwe schuldbrieven tot een bedrag van 20,000,000 £ st. uit te geven, tot betaling der benoodigdheden van het leger voor een jaar, en mitsdien met geldzucht zijn gedeponeerde securiteiten op te vragen.

D U I T S C H L A N D.

Den 13 Januarij is te Frankfort de zuster van den tegenwoordigen Koning van Hanover, de Landgravin-weduwe van Hessen-Homburg, overleden.

— Men meldt uit St. Goar, dat het ijs op den Rhijn zich den 13 Januarij had vastgezet; ook was de rivier dien dag van de Lurlei tot Oberwezel vast geraakt; de Moezel was ook op verscheiden plaatsen digt gevroren.

— In een te Stuttgart uitkomend dagblad leest men een artikel over de oneenigheid tusschen de Staten-Generaal en het Gouvernement der Nederlanden en de afschaffing der grondwet voor Luxemburg, waarin onder anderen het volgende voorkomt:

Ieder man van doorzigt en der zake kundig kon vooruitzien, dat, na de definitieve beslechting van het Belgische geschil, de Nederlandsche geldmiddelen en derzelver beheer aan een streng onderzoek zouden moeten worden onderworpen. De enorme lasten, welke door eene bovenmatige staatsschuld aan de Nederlanden zijn opgelegd, werden door een eenzijdig en grootendeels geheim bestuur nog verzwaard. Niet slechts de constitutionnele en de zuiver monarchale Rijken, gelijk Engeland, Frankrijk, de Pruissische grondwets-Staten, en van de andere zijde Pruissen, Napels, enz., maar ook volkomen absoluut geregeerde landen, zoo als Rusland, hebben de noodwendigheid gevoeld, om in derzelver schuldenstelsel algeheele openbaarheid in te voeren en al de omstandigheden van hetzelve duidelijk aan het publiek voor te leggen, als ook jaar voor jaar het overzigt daarvan met officiele bewijsstukken te staven. Door zoo te handelen heeft het crediet van die Staten zich aanmerkelijk verbeterd, want het vertrouwen des publieks in de solidheit van een land heeft deszelfs grond verkregen in overtuiging, niet in opgedrongen geloof. Het Nederlandsche Gouvernement echter heeft al het mogelijke gedaan, om in het geldelijke beheer van den Staat, vooral in de zoodragt der schulden van het land, onduidelijkheid te brengen en te onderhouden. De verrigtingen van het Syndicaat zijn onder den sluijer van het diepste geheim verborgen, en de ware toestand van deszelfs vermogen is zelfs den Staten-Generaal onbekend. De inkomsten der kolonien, op welke almede een gedeelte van de schuld is gevestigd, zijn aan het onderzoek der Kamers onttrokken, en alzoo een wezenlijk gedeelte der inkomsten van den Staat aan openbaarheid onthouden.

De Staten-Generaal verlangen en willen mitsdien geenszins de uitvoering van denkbeeldige plannen en revolutionnaire bedoelingen, maar iets zeer positiefs en practisch. Zij willen de financiele huishouding *geheel* kennen, *volkomen* onderzoeken; zij willen de inkomsten der kolonien met het budget vereenigen; zij willen eindelijk, dat in het schuldenstelsel van den Staat duidelijkheid worde gebragt, ten welken einde aan het Gouvernement de

bevoegdheid zal worden ontnomen, om eenzijdig, door middel van de Handel-Maatschappij of het Syndicaat, schulden te maken, of de amortisatie der schuld te wijzigen. Op de effectenbeurs, welke door alle tweespalt verschrikt wordt, heeft de krachtdadige en doortastende handelwijze der Staten-Generaal, waarmede zij hare verlangens deed kennen, momentaneel nadeelig gewerkt. Overigens zal zij spoedig inzien, dat alles, wat de Nederlandsche volksvertegenwoordigers begeerden, gansch en al is in het welbegrepen belang der schuldeischers van den Staat, wier beste waarborg is gelegen in eene geordende, voor aller oogen openliggende huishouding der geldmiddelen van den Staat.

De Staten-Generaal dringen verder aan op eene herziening der grondwet, waarin de Regering gedeeltelijk heeft bewilligd, door voor te slaan, dat die paragrafen der Nederlandsche grondwet van 1815, welke ten gevolge van Belgiens afscheiding onmisbaar behooren te worden veranderd, in overweging worden genomen door eene, overeenkomstig de voorschriften der grondwet in dubbelen getale bijeen te roepen Tweede Kamer der Staten-Generaal. De meerderheid der Tweede Kamer staat echter op nog andere materiele veranderingen en bijvoegingen, met name over de inkomsten der kolonien, het beheer der financien en de verantwoordelijkheid der Ministers, van al hetwelk de Nederlandsche grondwet niets bepaalds voorschrijft. Men heeft derhalve reden om in de aanstaande vergadering levendige beraadslagingen te gemoet te zien.

— In het *Algemeen Handelsblad* van den 18 Januarij leest men het volgende:

De jongste particuliere berigten uit Hanover melden, dat het door de Commissie tot de grondwet opgestelde ontwerp van eene nieuwe constitutie voor Hanover den 9den dezer aan den Staatsraad is voorgelegd. Dit ontwerp zal nu terstond door denzelven in overweging worden genomen. Naar men verneemt is dit concept in geenen deele van dien aard, dat het de begeerte der grondwettige oppositie naar het herstel der constitutie van 1833 zal doen verdwijnen. De Staatsraad zal waarschijnlijk tegen het einde dezer maand met het onderzoek des grondwets-ontwerps gereed zijn, waarna de tegenwoordige Stenden omstreeks de helft van Februarij zullen worden bijeengeroepen. Wel moet in den Staatsraad eenig verschil van meening bestaan opzigtelijk de beoordeeling van den toestand des lands, doch de meerderheid is stellig voor het consequent vasthouden aan het tot dusverre gevolgde stelsel. Naar allen schijn zal de grondwettige oppositie hare taktiek in dit jaar daartoe bepalen, om het geschil met de Regering, aangezien deze waarschijnlijk niet zal toegeven, te rekken; met welk oogmerk zulks zoude geschieden, is niet moeijelijk te gissen.

GROOT-BRITANNIE.

LONDEN den 15 Januarij. Men verwachtte algemeen, dat de Koningin op morgen in persoon het Parlement zou openen.

— Al de kleederen en versierselen, welke Hare Maj. bij gelegenheid van haar huwelijk dragen zal, zullen van inlandsch maaksel zijn. Alleen het gazen boordsel van het bruidskleed zal 1000 £ st. kosten.

— Hare Maj. heeft eenen Raad ingesteld van Commissarissen, tot het houden van oppertoezigt nopens den verkoop en de kolonisatie van woeste gronden in de Britsche volkplantingen.

— Een groot aantal Iersche voorstanders van het Ministerie heeft Vrijdag te Dublin eene vergadering gehouden, waarin besloten is, het tegenwoordig Kabinet op alle mogelijke wijzen te ondersteunen, en een adres aan de Engelsche bevolking te rigten, ten einde haar van de onregtvaardigheid en partijdigheid der Torys ten opzigte van Ierland te overtuigen. De Lords *Leinster* en *Charlemont* hebben een ontwerp van zoodanig adres ingediend.

FRANKRIJK.

PARIJS den 17 Januarij. Zoo als wij in onze vorige hebben medegedeeld hebben eenige honderden nationale garden met hunne officieren en onderofficieren, zich naar de woningen van de heeren *Lafitte*, *Martin*, *Dupont* en *Arago* begeven. De dagbladen maken thans de toespraken van die heeren aan de nationale garden bekend. Eerstgenoemde heeft tot hen gezegd: „Het is mij aangenaam u in dit huis weder te zien, dat het hoofdkwartier der Julij-omwenteling is geweest; van die onsterfelijke omwenteling, welke, daar zij bij alle volken een grootmoedig medegevoel heeft opgewekt, *het lot der wereld in handen van Frankrijk heeft gesteld*. Die door en voor het volk bewerkte omwenteling *heeft nog geene vruchten gedragen*. Zij legde pligten op, en stond regten toe; gij hebt de pligten getrouwelijk volbragt, maar uwe *regten zijn nog niet erkend*. Door het vragen der parlements-hervorming toont gij u getrouw aan den geest der Julij-omwenteling, welker tot een oogenblik den schijn heeft gehad, van door hen, die de zending hadden om haar te bevestigen, in de waagschaal te worden gesteld. Overigens, mijne heeren! zijn hervormingen, als zij noodzakelijk zijn geworden, het beste behoedmiddel tegen omwentelingen. Door het volgen van den wettigen weg zullen wij, ik ben er zeker van, tot vooruitgang geraken."

In die van den heer *Arago* merkt men het volgende op: „Daar door (namelijk door de hervorming van het verkiezings-stelsel) zullen wij weder de groote natie worden. Als de magtige stem des volks zich zal hebben doen hooren, zullen alle nadeelige begoochelingen, alle wrok, alle ministeriele tegenstand, als ijdele schimmen verdwijnen. Hebben de Ministers en hunne aanhangers dan vergeten, hoe veel invloed de openbare denkwijze altijd op de beraadslagingen der gevestigde staatsmagten weet uit te oefenen? De Kamers wilden de afschaffing van de erfelijkheid van het Pairschap niet, en die erfelijkheid is verdwenen; er zijn Ministerien geweest, die volgaarne Algiers zouden hebben willen laten varen, en thans ziet men zich gedwongen, om plegtig te verklaren, dat noordelijk Afrika voor altijd met Frankrijk vereenigd is. Men arbeidde, weinige jaren geleden, aan den bouw der gesepareerde vestingen, die de hoofdstad moesten omringen; de Parijsche bevolking verklaarde, dat dit haar mishaagde, en de vestingen stortten in. Op dezelfde wijze zullen wij de hervorming verkrijgen. De goede uitslag is zeker: als wij de vastheid van geest, de gematigdheid en het vertrouwen bezitten, die ons goed regt ons moet inboezemen. Zoo 300,000 onderteekeningen (het getal, dat men thans op de petitien voor de uitbreiding van het kiesregt zegt verkregen te hebben) niet genoegzaam zijn, vertoonen wij ons dan in het volgende jaar met een millioen teekeningen, en gij zult zien, dat de souvereiniteit des volks geen ijdele klank is."

De *Moniteur* bevat de verklaring, dat de nationale gardes, die zich den 12 Januarij bij de gemelde demonstratie vereenigd hebben, de pligten, hun door de wet opgelegd, te kort hebben gedaan en dat de officieren, die er aan hebben deelgenomen, voor den regter ter verantwoording zullen geroepen worden.

Bij eene dagorder van den bevelhebber der nationale garde, Maarschalk *Gerard*, is bekend gemaakt, dat aan dezelve verboden wordt, zonder voorafgaand bevel de wapenen op te vatten of zich te verzamelen; zullende alle deliberatien van hunnen kant, met opzigt tot de staatsaangelegenheden, als eene aanranding tegen de openbare vrijheid aangemerkt worden.

— Het adres van de Kamer op de troonrede is met overgroote meerderheid van stemmen aangenomen en den 16den door eene Commissie aan den Koning aangeboden; de Koning is in zijn antwoord niet in bijzonderheden getreden, maar heeft in algemeene bewoordingen gesproken.

— De Minister van Financien heeft in de zitting van den 16den een wetsontwerp aangeboden ter conversie der 5 pCt.; deze conversie zou dus moeten zijn, dat de Staat op ieder 5 fr. rente, ten minste 50 centimes won, en het nominale kapitaal der gesubstitueerde of genegotieerde renten in geen geval eene vermeerdering van meer dan 20 pCt. zou mogen bedragen. De houders zullen tusschen conversie of terugbekoming hunner effecten kunnen kiezen en de Regering die geconverteerde renten binnen de eerste 10 jaren niet wederom mogen converteren. De Minister zal de benoodigde gelden in de ter zijner beschikking gestelde reserve vinden.

— De Commissie van Spaansche renthouders heeft bekend doen maken, dat de door haar op den 31 December ll. gedane oppositie tegen de afgifte van effecten, van welke de heeren *Ardoin*, *Lafitte* en andere bankiers depositarissen waren, aan het Spaansche Gouvernement, de gewenschte gevolgen gehad heeft, daar genoemde bankiers geweigerd hebben gezegd depôt uit hunne handen te geven, tot dat de regtbanken over de maatregelen, welke de Commissie in het belang harer lastgevers meenden te moeten nemen, beslist zullen hebben.

— Uit Afrika schrijft men van den 5den Januarij:

De narigten door den Colonel *Lamoricière* (een bekend aanvoerder van Afrikaansche troepen in Fransche dienst), te Coleah ingewonnen, komen hierop neder, dat, na de nederlaag der Arabieren te Oued-Lally op den 31sten December, de Kalifa *M'Baruk*, die daarbij aan den schouder is gekwetst, zeer ver is teruggetrokken; dat het bataljon geregeld voetvolk uit Medeah niet meer bestaat; dat het bataljon uit Miliana, hetwelk minder geleden heeft, alleen in de Arabische legerplaats is gebleven; dat 15 caïds gesneuveld zijn, en dat de ruiters naar hunne stammen zijn teruggekeerd.

— Verder verneemt men, dat de nieuw opgerigte Arabische benden voetvolk den schok van een aanval der Franschen met de bajonet, die onder het oog van den Maarschalk *Vallée* zelven plaats had, geenszins konden weerstaan. De Arabieren hebben tusschen de 450 en 500 man verloren. De geweren van hun geregeld voetvolk, die men heeft opgeraapt, waren bijna allen van Engelsch maaksel. Sedert die overwinning laat de Maarschalk aan de vestingwerken en verschansingen rondom Belida arbeiden, zonder dat een enkel Arabier dien arbeid durft komen belemmeren. In de stad Algiers zijn onder de Europesche bevolking de moed en het vertrouwen geheel teruggekeerd. De aanbouw van nieuwe huizen, die na het eerste uitbreken van vijandelijkheden was gestaakt, werd weder met grooten ijver voortgezet. Reeds begonnen de volkplanters naar hunne verwoeste woningen en akkers terug te keeren. Toch heerschte te Algiers, ten gevolge van het wegblijven der inboorlingen van de markten, nog schaarsheid van levensmiddelen, vooral ook van vleesch. Men nam maatregelen om slagtvee uit Spanje te laten komen. Algemeen vleit men zich te Algiers, dat de vijandige Arabieren, al de prophetien van *Abdel-Kader* omtrent het verdrijven der ongeloovigen ziende falen, naar hunne haardsteden terug zullen keeren.

MENGELINGEN.

NOG IETS OVER DE HOOGESCHOLEN VAN CAMBRIDGE EN OXFORD.

(*Vervolg en slot. Zie N°. 3 van den 6 Januarij.*)

Een ander gebrek is de behoefte aan eene goede gymnastiek. Wel is waar hechten vele lieden daaraan weinig waarde; eenige beweren zelfs, dat de aan kolfspel of dergelijke oefeningen besteede tijd, voor de wetenschap verloren is; maar *Petrarca*, *Cervantes*, *Milton* en alle overige groote schrijvers der verloopene eeuw, dachten hierover geheel anders. Maar hoe houde de ontwikkeling der natuurlijke krachten geenen heilzamen invloed op den geest uitoefenen? [illegible] natuurlijke zwakte en een ziek ligchaam de ziel, mag, en verzwakt dezelve niet de verbeeldingskracht in den hoogsten graad? Men herinnere slechts eens zekeren Duitschen Professor; niemand studeert meer dan vijf en zeventig; verlaat hij echter zijn studeervertrek, dan vindt men in hem een [illegible], in zijn ligchaam dikwijls op zijn jarigen ouderdom gebrekkelijk, en hij [illegible] zijner werkzaamheden verloren.

In Oxford en Cambridge is alzoo noch gymnastiek, noch ook eene grondige studie der regten, der medicijnen, der schei- of kruidkunde te vinden; die der statistiek, [illegible], mineralogie, geologie en natuurlijke historie over het algemeen ligt bijna geheel verlaten, en niettegenstaande de groote vorderingen, welke de psychologie in nieuweren tijd gemaakt heeft, bezit deze schoone wetenschap geen ander hulpmiddel, dan de werken van *Locke* en *Mackintosh*. Deze geheele verwaarloozing is, zoo men zegt, juist het gevolg der jongste opneming dezer wetenschappen in den kreits der studien aan de Hoogeschool, en van den onweerstaanbaren afkeer, welke de verdeelers der akademische palmen tegen alle nieuwigheden hebben. Hoe zal men echter de bijna geheele vergetelheid regtvaardigen, waarin de studie der Oostersche en van bijna alle andere talen gezonken is, daar toch deze studie voor het land eene bruikbare bron voor staatslieden, redenaars, wijsgeeren en taalkenners zoude zijn.

Wat beoefent men dan op de Hoogescholen te Oxford en Cambridge? De mathematische wetenschappen, de klassische talen en de theologie, *dat zijn de broodstudien der Engelsche Hoogescholen*, en tot de bevordering *dezer studien* dienen alle belooningen en alle werkzaamheden der Professoren. De *scholarships* en *fellowships*, welke bij deze faculteiten, zeven achtste der gezamenlijk voorhanden zijnde uitmaken, de twee gouden medailles des Kanseliers, waarvan elke 15 guinjes waard is, de vier prijzen elk tot 15 guinjes, welke aan de Hoogescholen door de Parlements-leden bewilligd worden, de Smithsche prijs van 25 £ st., de Norrische prijs van 12 £ st. en de Seatonsche prijs van 40 £ st., dat zijn de belooningen, welke den ijver der studenten aanwakkeren moeten; dikwijls echter een geheel ander gevoel in hen verwekken, namelijk dat der ijdelheid.

Bij de bovengenoemde belooningen komt nog de zoogenaamde *tripos*, dat is de naamlijst dier jonge lieden, welke in den loop des jaars in hunne studiën hebben uitgemunt; deze zijn van klassischen of mathematischen aard, en de lijsten worden tweemaal 's jaars in de Hoogeschool bekend gemaakt. De mathematische *tripos* is een onmisbaar vereischte tot verkrijging van het philosophisch candidaatschap, want wie dezen graad verkrijgen wil moet *junior optime* zijn, dat is zijne wiskundige bekwaamheid moet eervol op de *tripos* zijn vermeld geworden; dit is echter eene onbillijke vordering. Voorzeker is de grondige studie der wiskunde een volle onze aandacht waard, en zijn de bemoeijingen der Professoren tot volmaking en verbreiding dezer schoone wetenschap, zeer prijzenswaardig; juist aan haar is Engeland eenige zijner grootste mannen, als *Herschel* en *Newton*, verschuldigd. Niettemin valt het niet te ontkennen, dat menigeen die in de integraal- en differentaalrekening slechts middelmatig is, in andere wetenschappen uitmunten kan. De meeste groote mannen, die thans in het staatkundig strijdperk schitteren, zijn, zoo wij de *tripos* gelooven, slechts middelmatige wiskundigen geweest. Allerwege wordt aangevoerd, dat de studie dezer wetenschap den geest vlug en buigzaam maakt, de bevattelijkheid scherpt en bijzonder geschikt is de ontwikkeling des verstands te bevorderen, men zoude echter door de studie van elke andere positive wetenschap, b. v. de logica, hetzelfde doel op eene spoedigere en daardoor voordeeligere wijze bereiken; gesteld natuurlijk dat de geest des kweekelings zich daartoe meer geëigend vertoone.

Met één woord, de studie der wiskunde wordt zeer grondig behandeld, even zoo de theologie, en deze ontbreekt tot hare volmaking nog slechts

verdraagzaamheid; de klassische studie echter laat, in weerwil van alle aanmoediging, nog veel te wenschen over, want dezelve bepaalt zich tot de kennis van een klein getal schrijvers. *Terentius*, *Plato*, *Demosthenes*, een paar Latijnsche en Grieksche uittreksels, welke slechts een treurige parodie van den stijl zijn, die nagevolgd moet worden, eindelijk de handigheid om een hexameter, een jambisch of alcaïsch vers voort te brengen, daarop berust het klassische onderwijs, dat men in die Hoogescholen ontvangt. Wat *Sophocles*, *Thucydides* en *Herodotus* betreft, deze groote meesters, wier sierlijke en reine stijl voor de Engelsche taal van zoo groot nut kon zijn, worden geheel vergeten. Wat bekommert men zich ook over redekunst en zuiverheid van stijl? dit zijn thans in de oogen dier Professoren zeer onbeduidende bijzaken. Zoo verscheen voor eenige jaren een tijdschrift, onder den titel van: *Philological Museum*, dat door de uitstekendste geleerden en schrijvers van Duitschland bearbeid werd; het behandelde hoogst gewigtige bijzonderheden der wijsbegeerte, fabelleer, kunsten, geschiedenis en van het regt, zoo ver dezelve namelijk de verschillende tijdperken der oudheid betreffen, en trok op deze wijze de aandacht der geleerde wereld tot zich; niettemin moest het ophouden te bestaan. Eenige dagen daarna bevond zich een der schrijvers in een gezelschap, dat grootendeels uit de hoogste en aanzienlijkste leden der Hoogescholen van Cambridge en Oxford bestond, en uitte zijn leedwezen over het te niet gaan van het tijdschrift; hoe vond zich echter de arme geleerde bedrogen, toen hij bespeurde, dat de meeste personen, aan wie hij zich wende, en bij welke hij sympathie hoopte te vinden, niet eens wisten dat zijn tijdschrift had bestaan; en nu oordeele men!

LEONZIO PILATO,

DE EERSTE HOOGLEERAAR IN DE GRIEKSCHE TAAL IN ITALIË.

Reeds was de veertiende eeuw meer dan half verloopen en menige poging om de studie der Oostersche talen op nieuw levendig te maken, was nog altoos zonder gevolg gebleven. Alleen voor de Grieksche taal kwam een gunstiger licht op, want *Leonzio Pilato*, een Calabrees, die in bezit eener niet gewone kennis der Grieksche letterkunde was, bezocht op eene reis naar Avignon ook Venetië.

Boccaccio, wien de aankweeking en verbreiding der Grieksche taal bijzonder te harte ging, liet deze gunstige gelegenheid niet ongebruikt voorbijgaan, en door zijne vriendelijke behandeling gelukte het hem, *Leonzio* aan zich te boeijen. Hij nam hem met zich naar Florence, en verkreeg voor hem niet alleen de oprigting van eenen leerstoel aan de Florentijnsche Hoogeschool, om de Ilias van *Homerus* opentlijk te verklaren, maar voorzag hem ook van al het noodige in zijn eigen huis. Daarmede nog niet te vreden, verschafte hij hem zelfs een jaargeld, en verzamelde, op eigene kosten, de werken van *Homerus*, welke hij, vóór alle Italianen, privaat hoorde verklaren.

Aan de onvermoeide pogingen van *Boccaccio* was Florence alzoo den nieuwen leerstoel der Grieksche taal verschuldigd, en ik weet niet, zegt *Tiraboschi*, of men in het westen eenen anderen vinden kan.

Terwijl echter *Boccaccio* de voortgangen der studie van de Grieksche letterkunde zocht te bevorderen, zag hij zich weldra in zijne verwachting teleur gesteld, want daar hij *Leonzio* op eene reis naar Venetie met zich nam, gaf hij hem onwillekeurig gelegenheid, dáár, zijnen levendigen wensch, om een uitstapje naar Griekenland te doen, te bevredigen, en hij keerde daarom, vol diepe smart, zonder zijnen vriend, naar Florence terug.

Leonzio maakte zich tot zijn vertrek gereed, zonder dat de vleijende toespraak van *Petrarcha* in staat was, hem van zijn voornemen af te brengen; integendeel liet hij zich, bij zijn vertrek naar Griekenland, zeer onwillig over Italie en deszelfs bewoners uit.

Naauwelijks had hij echter den bodem van het gewenschte land betreden, of hij zond aan *Petrarcha* eenen brief, welke zoo die laatste zegt, langer dan zijn haar en wilder dan zijn baard was, waarin hij het onlangs door hem nog zoo verwenschte Italie hemelhoog verhieffen zijnen afschuw tegen Konstantinopel uitdrukte, dat hij [illegible] voor het zalige verblijf [illegible]

Petrarcha vertrouwde echter deze wispelturigheid niet, maar liet zich integendeel, in December van hetzelfde jaar, in [illegible] den brief, aan *Boccaccio*, volgenderwijze over *Leonzio* uit: „Neen, hoe zeer hij mij ook bidden moge, hij zal in mijnen naam nooit, noch schriftelijk, noch door eenen bode terug geroepen worden; hij blijve dáár, waar hij zijn wilde, en leve dáár in bekrompenheid, waarheen hij vol hoogmoedig gegaan is."

Hoewel zonder antwoord op zijne brieven, twijfelde *Leonzio* toch niet, in zijne beschermers nog de voormalige vriendschap terug te vinden, en in dat vooruitzigt was hij scheep gegaan naar Italië, toen hij, [illegible] in het gezigt van dat land, gedurende eenen storm, door den bliksem gedood werd, welke hem en den mast waaraan hij zich vastgeklemd had, ter neder sloeg.

In 1365 beschrijft *Petrarcha*, die niet nalaten kon, een zoodanig verlies te betreuren met de levendigste droefheid, aan zijnen vriend *Boccaccio*, het lot, dat *Leonzio* getroffen had.

De schrijver van het *Decamerone* heeft ons eene onvoordeelige beschrijving van dien geleerde nagelaten, want hij schildert hem af als een man met een schrikverwekkend uiterlijk, afzigtelijke gelaatstrekken, langen baard en haren, steeds in diepe gedachten verzonken, en van ruwe onbeschaafde zeden te gelijk echter als hoogst geleerd in de Grieksche letterkunde, en als eene schier onuitputtelijke voorraadkamer van Grieksche geschiedenis en fabelen, hoewel zonder groote kennis van het Latijn.

Het eenige werk van *Leonzio* dat tot ons gekomen is, is de overzetting van *Homerus*; daar namelijk tot op zijnen tijd slechts fragmenten eener oude Latijnsche vertaling, welke men aan *Pindarus* van Thebe toeschreef, voorhanden waren, die echter aan den algemeenen wensch der geleerden niet voldeden, zoo gebruikte *Boccaccio* geheel zijnen invloed, om *Leonzio* tot eene nieuwe overzetting te bewegen, hetgeen hem gelukte. Daarom moeten wij zoowel *Boccaccio* voor deze zijne bemoeijing dank weten, als ook *Leonzio Pilato* de eervolle erkentenis geven, dat hij *Homerus* voor het eerst uit het Grieksch in het Latijn overzette.

GAËTANO CASSINO.

GEOGRAPHISCHE AFWIJKINGEN.

Er gaat toch niets boven naauwkeurigheid, vooral bij statistieke opgaven! Hoe verwonderd moet daarom de weetgierige lezer zijn, die de bevolking der zoogenaamde roofstaten van Afrika wil kennen, en nu, nadat hij, ter meerdere zekerheid, twee verschillende aardrijkskundige schrijvers heeft nagezien, de volgende tabel tot resultaat verkrijgt:

Bevolking	*naar Hassel*,	*naar Balbi*.
Marokko	14,800,000	4,500,000
Algiers	2,500,000	1,500,000
Tunis	4,500,000	1,800,000
Tripoli	2,500,000	660,000
te zamen	24,300,000	8,460,000

De lezer heeft dus slechts tusschen 24 en 8 millioen te kiezen en voorwaar eene onaangename teleurstelling; maar beide beroemde geographen kunnen zich te regt daarop beroepen, dat men in Afrika geene zoo naauwkeurige inwoners lijsten als in onze streken heeft, en de lezer, die daarmede niet te vreden is, moet geduld hebben, tot dat de Sultan, of de Fransche hervormingen, ook in de reeds zeer eerlijke roofstaten, eenen beteren staat van zaken zullen hebben doen geboren worden.

ZEE-TIJDING.

In Tessel binnengekomen S. J. Rotgans, Jr., van Suriname; P. Schackel, van Havana, O. Hilstrom, van Newbedford, J. P. de Zobaran, van Bilbao, J. Montinnen D. J. Bies, van Londen, G. A. de Jong, van Sunderland naar Rotterdam, als bijlegger.

In het Vlie en Tersch: niets gepasseerd.

Het schip *Anna Elizabeth*, Kapt. S. Harkes, van Amsterdam naar Hamburg, is te Ameland wegens tegenwind en mist uit zee terug gekomen, en uit gebrek van veilige ligplaats aldaar, den 6 Jan. te Harlingen binnengeloopen.

Kapt. Rotgans (boven gemeld), rapporteert, den 12 Jan. op de hoogte van Gewstaart gezien te hebben het schip *de Koningin der Nederlanden*, Kapt. E. A. Begeman Siedzes, van Dordrecht, l. v. Tessel naar Batavia.

Aangaande het schip *Jan Isaac*, Kapt. E. Tammes, van Amsterdam naar Bremen, te Grietzijl binnen (bevorens gemeld), wordt vandaar van den 9 Jan. gemeld, dat de lading bij nader onderzoek gebleken was onbeschadigd te zijn, en dezelve niet zoude behoeven gelost te worden, alzoo het lek van geen belang was.

Het schip *Lina*, Kapt. H. Lange, van Hamburg naar Amsterdam, was, volgens een brief van Hamburg van den 14 Jan., op de Elve bij Schulau liggende.

Het schip *Jenny fer Pearce*, Kapt. H. Kröger, mede van Hamburg naar Amsterdam, was den 13 Jan. nog te Cuxhaven liggende.

Het schip *Europe*, Kapt. T. M. Donald, van Rotterdam, te Sunderland gearriveerd, is aldaar wegens smokkelarij van tabak, in beslag genomen.

Zr. Ms. Oorlogs-Corvette *Boreas*, Kapt.-Luit. J. Boelen, Jzn., uit Vlissingen naar Batavia, was den 12 Jan. op de hoogte van Wight.

PRIJS-COURANT VAN EFFECTEN.

AMSTERDAM, 18 *January* 1840.

NEDERLANDEN.		Gebl.
Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pC.	$51\frac{3}{4}$ à 52	$51\frac{13}{16}$
Dito —— 5 —	$98\frac{1}{2}$ à $98\frac{3}{4}$	$98\frac{5}{8}$
Uitg. ——	— à —	—
Kans-Biljetten	— à —	—
Amort. Syndic. $4\frac{1}{2}$ —	$91\frac{1}{4}$ à $91\frac{3}{4}$	$91\frac{1}{2}$
—— —— $3\frac{1}{2}$ —	$75\frac{1}{4}$ à $75\frac{1}{2}$	$75\frac{1}{16}$
Hand.-Maats. $4\frac{1}{2}$ —	$167\frac{1}{4}$ à $167\frac{3}{4}$	$167\frac{1}{2}$
Nieuwe dito $4\frac{1}{2}$ —	— à —	—
Aandl. H. Spoorw. —	— à —	—
Rijn-Spoorw. $4\frac{1}{2}$ —	$95\frac{3}{4}$ à $96\frac{1}{4}$	96
FRANKRIJK.		
Inschr. Grb. 3 pCt.	— à —	—
—— —— 5 —	— à —	—
RUSLAND.		
Gb. *H.&C*o. 1798 5 pCt.	$105\frac{1}{4}$ à $105\frac{1}{2}$	$105\frac{3}{8}$
—— —— 1828/29 5 —	105 à $105\frac{1}{2}$	$105\frac{1}{4}$
Ins. en Certif. 6 —	— à —	—
—— —— 1831/33 5 —	$98\frac{1}{2}$ à 99	$98\frac{3}{4}$

PRUISSEN.		Gebl.
Geldl. te *Lond.* 4 pCt.	— à —	—
Aandeelen van dito	— à —	—
SPANJE.		
Nieuwe 1835 à 35 5 pCt.	$23\frac{7}{8}$ à 24	$23\frac{15}{16}$
Dito onbep. at.	— à —	—
Dito passive	— à —	—
Dito uitgest.	— à —	—
Coupons 1 *Nov.*	— à —	—
OOSTENRIJK.		
Obl. *Goll* & *C*o. 5 pCt.	— à —	—
Certificaten. $2\frac{1}{2}$	— à —	—
Neg. Metallen $2\frac{1}{2}$	— à —	—
Idem 5 —	$104\frac{1}{2}$ à 105	—
Dito in *Lond.* 5	— à —	—
Bank-Aktien	— à —	—
NAPELS.		
Certificaten. 5 pCt.	— à —	—
Dito in *Napels* 5	— à —	—

DE PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG BINNEN LEYDEN.

Zaturdag den 11. *January* 1840.

Van 34 tot 37 à 38 gulden.

GRONINGEN den 16 Januarij. Ter vervulling van de vacature, welke door het bedanken van Ds. *J. Siekens Boelens* voortduurt, is gisteren, door den Breeden Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente dezer stad, gemaakt het navolgende *Twaalftal* Predikanten: DD. *A. C. van Eldik Thieme*, te Waddingsveen; *W. Verweij*, te Winschoten; *D. W. de Roo*, te Enkhuizen; *J. Aldershoff*, te Aduard; *J. T. H. Huguenin*, te Tjalbert; *J. Meijer*, te Beerta; *J. W. Begemann*, te Roermond; *J. T. Endtz*, te Helmond; *J. J. Metzlar*, te Eelde; *W. C. van der Zwaag*, te Zaag Westeinde, en *P. Spandaw*, te Slochteren.

Uit dit *Twaalftal* is in dezelfde zitting des Kerkeraads gemaakt het navolgende *Zestal*: DD. *van Eldik Thieme*, *Verweij*, *de Roo*, *Endtz*, *Begemann* en *Huguenin*.

*** *Commissarissen der Leydsche Manegeschool* maken aan belanghebbenden bekend, [illegible] nomen tot den laatsten dezer maand.

LEYDEN, 16 Januarij 1840.

E. J. DOZY, Breedestraat.

*** *Mren. Regenten van de Huiszitten- en Diaconie Armen* alhier, berigten aan de Respective Deelnemers in het renteloos voorschot, d. d. 20 Januarij 1840, ten behoeve van voorschreve Armen, dat op den 11den dezer zijn uitgeloot *Twintig* Aandeelen, zijnde de Nos. 5, 27, 29, 31, 86, 123, [illegible] 174, 183, 195, 210, 212, 213, 231, 233, 234, 254, 257, 271 en 300; waarvan de aflossing op heden heeft plaats gehad.

LEYDEN den 18 Januarij 1840.

Namens Mren. Regenten voornoemd,

H. POTTUM.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Maandag 20 *January* 1840. *GRISELDIS*, OF DE DRIE PROEVEN, *Tooneelspel* in 5 Bedrijven, naar het Hoogduitsch van *Frederik Halm*. Nooit alhier, maar te *Weenen* in de Keizerlijke Schouwburg, herhaalde malen met grooten bijval vertoond. Om de grootheid van dit Tooneelstuk kan geen Nastuk gegeven worden.

De *Aanvang ten zes ure*.

*** Getrouwd:

J. W. KLUYSKENS

LEIDEN, en

den 19 Januarij 1840.

A. A. B. BOSCH.

*** Op den 15den Januarij 1840 overleed te LEYDEN, in den ouderdom van ruim 24 jaren, de Wel-Edel-Geboren Heer Mr. JEAN PAUL THEODORE GAU, *Advocaat*, Echtgenoot van Vrouwe F. C. CRO.

*** Op het Verzoekschrift, door DIRK BENJAMIN ADRIAN en PIETER CORNELIS STAM, *Fabrikeurs*, wonende te Leyden, negotierende onder de Firma van ADRIAN EN COMP., aan den Hoogen Raad der Nederlanden ingediend, om *Surceance van betaling* voor den tijd van *twaalf maanden*, is door de Edel Hoog Achtbare Heeren en Mrs. N. W. ARDESCH en C. R. VAILLANT, als benoemde *Raden-Commissarissen*, bevolen, dat de Suppleanten, benevens alle hunne Schuldeischers, voor hen zullen compareren, in eene der Geregtszalen van den Hoogen Raad, [illegible] 19 *February* 1840, *des namiddags ten twee ure*, ter voldoening aan de Artikelen 912 en 913 van het Wetboek van Koophandel.

Afschriften van het Verzoekschrift, benevens de bescheiden, zijn inmiddels ter inzage nedergelegd ter Griffie van den Hoogen Raad; ten Kantore van den *Procureur* DOEFF, postulerende bij de Arrondissements-Regtbank te Leyden, en ten Kantore van den Ondergeteekenden *Procureur* bij den Hoogen Raad.

P. J. v. d. BURGH.

*** Al wie iets te vorderen heeft van of verschuldigd is aan den Boedel van wijlen den Edel Achtbaren Heer PETRUS CUNAEUS, in leven *Wethouder der Stad Leyden*, worden uitgenoodigd daarvan opgave te doen, ten Kantore van den Notaris ROSKES te Leyden, vóór den 1sten Februarij 1840.

Bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, te Leyden.